

„דויד הפך גוליית!“ טוען מומחה צבאי אמריקאי, החושף את מאזן הכוחות בין ישראל למדינות-ערב * האם ניתוח זה הוא ששיכנע את סאדאת לצאת בהכרזה:

לא עוד מילחמה!

ומסקנותיו של קורדסמן, כפי שהן מובעות במאמרו, יש בהן כדי להצביע על השיקולים שהביאו אולי את סאדאת, בין השאר, לנטוש את דרך המלחמה.

התעצמות מעל לצרכי ההגנה

כ ותב קורדסמן במאמרו: המטוטלת מתנועת במרחב-התיכון. התקוות של החורף האחרון להסדר שלום ערבי-ישראלי כלשהו, הולכות ונמוגות ודיווחים עיתונאיים אחרונים מצביעים בבהירות כי החשש מפני מלחמה נוספת הולך וגדל. הפעם, על כל פנים, הגורם הבלתי מייצב עלולה להיות ישראל, לא הערבים. בעוד מומחים אמריקאים מרכזים את תשומת-ליבם בפגיעותם של המנהיגים „המתונים“ של מדינות העימות הערביות, יצרה הפוליטיקה הישראלית את מנחם בגין. מיפנה זה בפוליטיקה הישראלית מעניק למאזן הצבאי הערבי-ישראלי, פירוש חדש ושונה. ארצות-הברית לא תוסיף עוד לחמש ישראל שעוצמתה הצבאית עשויה להוביל לרצון ישראלי להתפשר על שלום. היא עלולה למצוא את עצמה מסייעת לישראל, שתשתמש בכוחה הצבאי כדי להנציח את שליטתה על שטחים ערבים כבושים, בניגוד למדיניות ארצות-הברית, ותסתגר במלחמה קרה בלתי מוגבלת עם הערבים. במקרה הגרוע עלולה ארצות-הברית למצוא את עצמה קשורה לבן-ברית שישתמש בכוחות צבאיים בניסיון לפתור את בעיית אש"ף או להרוס את הכוחות הצבאיים של מדינות-ערב כל עוד הם חלשים. למעשה, דנו כבר כמה מיועציו הבכירים של בגין בעבר, בגרירת סוריה למלחמה באמצעות פרובוקציה כתירוץ להשמדת הכוחות המשתפרים שלה, לפני שהיו איום. הם דנו לאחרונה במלחמה נוספת כאפשרות סבירה כדי „לסייע“ לנוצרים בלבנון נגד אש"ף, והם אף סייעו באופן פעיל לאתיופיה העויינת במלחמתה נגד סומאלי ונגד המורדים הערבים בתוכה. העמדות החדשות של ישראל מאיימות על האינטרסים האינטרסטיים של ארצות-הברית ובנות בריתה. (כאן

אנתוני קורדסמן, האיש שערך את מאזן הכוחות בעבר, כהווה ובעתיד בין ישראל למדינות ערב, כיהן כעוזר אזרחי זמני שריהגנה האמריקאי רוברט אלבי סוורה וכמוכיר אגף המודיעין במישרד ההגנה. קורדסמן, בוגר אוניברסיטת שווייץ קאנו והארוארד, היה בצוות היועצים של מישרד ההגנה לענייני מודיעין וביטחון בינלאומי. מחקריו פורסמו ב„ארמד פורסם ז'ורנאל“, הביטאון הרישמי למחצה של זרועות היבשה והצי בצבא ארצות-הברית.

ל א עוד מלחמה!“ הכריז נשיא מצרים, אנואר אל-סאדא, בעת ביקורו ההיסטורי בישראל. האם נבעה הצהרה זו משאיפה כנה לשלום, או ממסקנה מפוכחת שהתעצמותה הצבאית של ישראל הגיעה לממדים כאלה שבעתיד הנראה לעינין אין שום סיכוי לצבאות-ערב לגבור עליה בשדה-הקרבות? או שמא חושש נשיא מצרים כי ישראל, תחת שילטון ממשלת-הליכוד, עלולה לפתוח במלחמת-מנע כדי להשמיד את צבאות-ערב, לפני שאלה יפתחו במלחמה יזומה?

התשובה המדויקת לתפנית שהתחוללה בעמדתו של סאדאת אינה ברורה בשלב זה. אולם פרשנים צבאיים אמריקאים נחושים בדעתם כי עוצמתה הצבאית האדירה של ישראל עתה ועד לטווח של שמונה שנים לפחות, היתה גורם חשוב בהערכת-המצב של סאדאת. בהודשיים האחרונים מתנהלת בארצות-הברית מערכה חשאית המיועדת להוכיח כי התעצמותו של צה"ל היא הרפה מעבר לצרכי ההגנה של ישראל. ידיעות ומאמרים, המתפרסמים בכתבי-עת שונים, מתבססים על אותם נתונים, נוקטים באותם מונחים וזוותרים לקראת אותם רעיונות. עד שגם מי שאינו מומחה צבאי יכול להיווכח שיד מכוננת אחת מסתתרת מאחרי כולם. למשקפים בישראל אין ספק כי פירסומים אלה נעשים במיסגרת מיתקפת לוחמה-פסיכולוגית של הפני-טאגון על דעת-הקהל האמריקאית. במטרה להכשיר את הקרקע לקיצוץ הסיוע הצבאי לישראל, אולם נתוני הערכת מאזן הכוחות בין צה"ל לצבאות-ערב מעתה ועד לשנת 1985, כפי שהופיעו בפירסומים אלה, יש בה אולי גם כדי להבהיר מדוע עשוי מנהיג כמו סאדאת להגיע למסקנה כי אין סיכוי למדינות-ערב לגבור על ישראל בדרך הצבאית. הניתוח המפורט והיסודי ביותר בתחום זה פורסם בגיליון חודש אוקטובר של הירחון הצבאי ארמד פורסם ז'ורנאל, שהוא בטאון רשמי למחצה של חילות היבשה והצי של הצבא האמריקאי ונמצא בהשפעה ישירה של הפנטאגון. הניתוח מופיע במיסגרת מאמר שכתרתו היא „כמה יותר זה יותר מדי“, שנכתב בידי אנתוני קורדסמן, לשעבר אחד הפקידים הבכירים בפנטאגון. כמה נתונים, מיספריים בעיקר, מתוך ניתוח זה, פורסמו בשעתו בעיתונות הישראלית. אולם הערכותיו